

Aşağıdaki sorunun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'nci ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Şık
İstanbul Milletvekili

Türkiye, Kasım 2026'da gerçekleştirilecek COP31 İklim Zirvesi'ne ev sahipliği ve başkanlık yapacak olup, COP31 Başkanlığı görevi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yürütülmektedir.

Bakan Murat Kurum son dönemde yaptığı açıklamalarda *enerji güvenliği ile iklim hedeflerinin birbirini tamamladığını, temiz elektriğin ekonomilerin ve toplumların omurgası haline gelmesi gerektiğini ve karbonsuzlaşmanın hızlandırılmasının önemini vurgulamıştı*. Buna karşın Çanakkale ili Biga ilçesinde Cengiz Holding ile Alarko Holding ortaklığındaki CENAL Elektrik'in ithal kömürlü termik santralının kapasite artışı için ÇED sürecinin başlaması, kamuoyunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Yakıtını yurtdışından temin edecek bir kömür santralının enerji güvenliği, iklim hedefleri ve temiz enerji dönüşümü açısından yaratacağı etkiler, COP31 Başkanlığı'nın uluslararası platformlarda dile getirdiği söylemlerle birlikte değerlendirildiğinde bu yatırımın kamu yararı bakımından sorgulanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. COP31 Başkanı sıfatıyla "temiz elektriğin ekonomilerin ve toplumların omurgası haline gelmesi gerektiğini" ifade eden Bakanlığınız, Cenal Elektrik'in termik santralının kapasite artışı gibi gösterilen olan yeni bir ithal kömürlü termik santral projesinin ÇED sürecinin başlamasını hangi gerekçeyle kabul etmiştir?
2. Yakıtının tamamı ithal edilecek olan söz konusu santralin, Bakanlığınızın sıklıkla vurguladığı enerji güvenliği hedeflerine nasıl bir katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir?
3. Projenin ömrü boyunca neden olacağı toplam sera gazı emisyonu ne kadardır? Bu emisyon miktarı Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefiyle uyumlu mudur?
4. Söz konusu projenin etki alanında Karabiga Beldesi, Parios Antik kenti, tarım alanları ve derin deniz deşarjı bulunan Marmara Denizi bulunmaktadır. Bu unsurlara mevcut termik santralin etkisi nasıldır ve kapasite artışı ile etkinin nasıl değişmesi beklenmektedir?

5. COP31 Başkanlığı tarafından uluslararası kamuoyuna temiz enerji dönüşümü çağrısı yapılırken, Türkiye'de yeni kömürlü termik santral projelerinin değerlendirilmesinin Türkiye'nin iklim diplomasisindeki tutarlılığı değerlendirilmiş midir?
6. Bakanlığınızın COP31 Başkanlığı süresince ve sonrasında yeni kömürlü termik santral projelerine izin verilmemesine veya bu projelerin gözden geçirilmesine yönelik herhangi bir politika çalışması bulunmakta mıdır?
7. Türkiye'nin kamu bankalarının, termik santrallere kredi ve yatırım finansmanı sağlanması ile ilgili, net sıfır hedefleri doğrultusunda adım atması planlanmakta mıdır?
8. COP28'den bu yana BM iklim müzakerelerinin merkezinde yer alan "fosil yakıtlardan uzaklaşma" gündeminin ilerletilmesi görevi COP31 Başkanlığı'nın temel sorumluluklarından biridir. Türkiye, COP31 Başkanı olarak bu süreci herhangi ülke tarafını tutmadan yürütme iddiasındayken, aynı dönemde yeni bir ithal kömürlü termik santral projesinin ÇED sürecini başlatmasının, fosil yakıt üreten ülkeleri kayırdığı sinyali vererek Türkiye'nin COP31 Başkanlığı kapsamındaki, ifade edilen biçimde "tarafsızlığına" zarar verebileceği değerlendirilmiş midir?